

14. 05. 2012

OPĆINSKI SUD U KNINU
Prekršajni sud

30. 04. 2012

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

Broj: Rev 1310/10-2

RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca dr. sc. Ivana Kaladića, predsjednika vijeća, Nenada Perina člana vijeća i suca izvjestitelja, Željka Glušića člana vijeća, Renate Šantek članice vijeća i Dragana Katića, člana vijeća, u pravnoj stvari I. tužitelja Jovana Berića iz Kistanja, II. tužiteljice Branke Kovač iz Zagreba i III. tužiteljice Nevenke Stipić iz Čakovca, svi zastupani po punomoćniku Ljubomiru Gladoviću, odvjetniku u Splitu, protiv tuženice Republike Hrvatske, koju zastupa Općinsko državno odvjetništvo Knin, radi naknade štete, odlučujući o reviziji I. II i III. tužitelja, protiv presude Županijskog suda u Šibeniku posl. broj Gž-71/08 od 22. ožujka 2010., kojom je potvrđena presuda Općinskog suda u Kninu, posl. broj P-479/06 od 31. listopada 2007. ispravljena rješenjem Općinskog suda u Kninu posl. broj P-479/06 od 12. studenoga 2007., u sjednici održanoj 18. siječnja 2012.,

rješio je:

I. Prihvata se revizija tužitelja te se ukidaju presuda Županijskog suda u Šibeniku posl. broj Gž-71/08 od 22. ožujka 2010. godine i presuda Općinskog suda u Kninu posl. broj P-479/06 od 31. listopada 2007. godine ispravljena rješenjem Općinskog suda u Kninu posl. broj P-479/06 od 12. studenoga 2007. i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

II. O trošku revizije odlučiti će se u konačnoj odluci.

Obrazloženje

Drugostupanjskom presudom potvrđena je prvostupanska presuda kojom je odlučeno:

„I. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi: „Dužna je tužena u roku od 15 dana isplatiti tužiteljima iznos od 900.000,00 kn, od čega svakom tužitelju iznos od po 300.000,00 kn, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana presuđenja do isplate, te u istom roku naknaditi im parnične troškove.“

II. Nalaže se tužiteljima da u roku od 15 dana, na ime naknade parničnog troška, isplate – solidarno tuženiku iznos od 54.000,00 kn.“

Protiv te presude reviziju su podnijeli I. II i III. tužitelji zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlažu da se pobijana presuda preinači odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje. Traže i trošak revizije.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija je osnovana.

Predmet spora je zahtjev I. II. i III. tužitelja da im tuženica naknadi nematerijalnu štetu za duševne boli zbog smrti roditelja. Tužitelji smatraju da je tuženica odgovorna za štetu temeljem odredbi Zakona o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija ("Narodne novine", broj 117/03 dalje: ZOŠT), a s obzirom na način i uzrok smrti njihovih roditelja.

U postupku je utvrđeno da su dana 28. rujna 1995. godine, u selu Varivode smrtno stradali roditelji tužitelja (majka Marija Berić i otac Radivoje Berić) na načina da su ubijeni iz vatre nog oružja u dvorištu svoje kuće, te da je istog dana na isti način ubijeno 9 osoba u selu Varivode.

Nižestupanjski sudovi odbili su tužbeni zahtjev smatrajući da tužitelji nisu dokazali da su roditelji tužitelja ubijeni s ciljem teškog narušavanja javnog reda zastrašivanjem i izazivanjem osjećaja nesigurnosti građana, pa da stoga nema pretpostavki za odgovornost tuženice Republike Hrvatske za štetu temeljem odredbi ZOŠT-a.

Prema odredbi čl. 1. st. 1. ZOŠT tim zakonom se određuje odgovornost za štetu počinjenu aktima terora i drugim aktima nasilja poduzetih s ciljem teškog narušavanja javnog reda zastrašivanjem i izazivanjem osjećaja nesigurnosti građana, te uslijed demonstracija i drugih oblika masovnog izražavanja raspoloženja na javnim mjestima, dok je st. 2. istog članka propisano da se u smislu tog zakona terorističkim aktom smatra osobito akt nasilja izvršen u pravilu iz političkih pobuda s ciljem izazivanja straha, užasa i osjećaja osobne nesigurnosti građana.

Sukladno čl. 2. ZOŠT-a, za štetu iz čl. 1. ZOŠT-a odgovara Republika Hrvatska na načelima društvene solidarnosti, ravnomjernog snošenja javnog tereta, te pravičnog i brzog obeštećenja. Člankom 3. istog zakona, propisano je da obveza naknade štete postoji neovisno o tome je li štetnik utvrđen, kazneno progonjen ili oglašen krimin.

S obzirom na utvrđene okolnosti konkretnog slučaja ovaj revizijski sud smatra da je smrt roditelja tužitelja uzrokovana terorističkim aktom to jest aktom nasilja izvršenim iz političkih pobuda s ciljem izazivanja straha, užasa i osjećaja osobne nesigurnosti građana.

Naime, u postupku je utvrđeno da je istog dana u istom selu ubijeno 9 osoba (među njima i roditelji tužitelja), sve starije osobe srpske nacionalnosti; da su ubojstva izvršena u dvorištima ili u kućama ubijenih, a u vremenskom razdoblju nakon što je dovršena vojno redarstvena akcija „Oluja“, na području bivšeg UN sektora Jug. Također je utvrđeno da se vodio kazneni postupak pred Županijskim sudom u Šibeniku pod posl. brojem K-23/99 protiv Nikole Rašića, Ivice Petrića i dr., zbog kaznenog djela iz čl. 34. st. 2. toč. 4. KZRH – teško ubojstvo počinjeno i na štetu roditelja tužitelja, te da je taj kazneni postupak obustavljen rješenjem Županijskog suda u Šibeniku posl. broj K-23/99 od 7. veljače 2002. godine.

Stoga se, u skladu s iznesenim, nedvojbenim ukazuje, a ocjenjujući širi kontekst prilika i događanja u kojem je štetna radnja počinjena (vrijeme i mjesto počinjenja, način i

sredstva izvršenja, motiv i dob žrtava) da je ubojstvo roditelja tužitelja, u konkretnoj situaciji izazvalo kod građana osjećaj straha, užasa i osobne nesigurnosti, pa su zato tim činom ostvarena obilježja terorističkog akta, kao uzroka spornog štetnog događaja.

Za štetu koja nastane uslijed terorističkog akta odgovara Republika Hrvatska (tuženica), sukladno odredbama ZOŠT-a, pa iz tog razloga u ovom predmetu postoji odgovornost tuženice za štetu koju su pretrpjeli tužitelji.

Zbog pogrešno zauzetog pravnog stajališta u postupku nisu utvrđivane činjenice odlučne za ocjenu visine tužbenog zahtjeva I. II. i III. tužitelja.

Iz tog je razloga, temeljem čl. 395. st. 2. ZPP revizija tužitelja prihvaćena i presude sudova nižeg stupanja ukinute te predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

O trošku revizije odlučeno je temeljem čl. 166. st. 3. ZPP.

U Zagrebu, 18. siječnja 2012.

Predsjednik vijeća:
dr. sc. Ivan Kaladić, v. r.

